

ΚΡΙΤΙΚΗ

Ο «ΑΓΑΠΗΤΙΚΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΚΟΠΟΥΛΑΣ»

ΤΟΥ ΛΗΜ. ΚΟΡΟΜΗΛΑ

Ο Κορομηλάς έγραψε τον «Αγαπητικό της Βουκοπούλας» ενώ κι' εζήτητα ή εδουμήντα χρόνια, με σκοπό να συγκινήσει τις ευρύτερες και απαισιωότερες μάζες του πολύ απλοϊκού, τότε, ελληνικού λαού. Και το πέτυχε τόσο καλά, ώστε το εδρασματικό ειδύλλιον του να αποκτήση φημηδου λαϊκή και ν' αντισταθεί νικηφόρως στη φθορά του χρόνου.

Όπωςδήποτε ο σημερινός Έλληνας θεατής, είναι πολύ λιγώτερο απλοϊκός, και ένα θεατρικό κείμενο τέτοιας απλοϊκότητας, αυτό καθαυτό, δεν μπορεί να τον συγκινήσει στην παλαιά μαγική έκτασι. Αύτη την αλήθεια ο Μάνος Κατράκης την καταλαβε ευτυχώς εγκαίρως, και δεν έδρασε την πρώτη εμφάνισι του Έλληνικού Λαϊκού Θεάτρου, τόσο στο κείμενο του Κορομηλά, όσο στη συμπαραμαρτούσα σκηνοθεσία ατμοσφαιρας λαϊκού πανηγυριού. Έτσι, αυτό που είδαμε στον υπαίθριο θεατρικό χώρο του πεδίου του Άρως ήταν κατά κύριο λόγο θέαμα λαϊκών χωρών, τραγουδιών, έιδυμωσιών κτλ. και κατά δεύτερο θέατρο πεζού λόγου.

Κι' όμως το εδρασματικό ειδύλλιον του Κορομηλά δεν στερείται από προσήκοντα θεατρικής τεχνικής. Απεναντίας ο απίθανος απλοϊκός μύθος του είναι καλά αρχιτεκτονημένος και το κυριώτερο πρόσωπο δεν στερούνται από χαρακτήρα. Ίσως — αν όχι θεδαιώς — το θεατρικό τουτο κείμενο να υπερέχει κατά πολύ από τον μέσον όρο της αφέθνου διομηχανικής παραγωγής των συγχρόνων θεατρικών (;) συγγραφέων μας. Η άγνη απλοϊκότης του «Αγαπητικού» μας κάνει να χαμογελούμε επίεικώς, ενώ ή πεποιημένη ρηχή και σαχλή δήθεν ψυχολογική θέσις των περισσώτερων συγχρόνων νεοελληνικών έργων προκαλεί την άνισα, την δυσφορία, έστιν ότε και την άγανάκτησι. "Όσα χρόνια κι' αν ζήσω, θα έχω πάντοτε ζωντανό στη μνήμη μου τον «Αγαπητικό της Βουκοπούλας» ενώ τις άπειράριθμες εκωμωδίες ήθών και χαρακτήρων της σημερινής θεατρικής παραγωγής μας ούτε τις θυμάμαι πια.

Εύκαιρία λοιπόν έδωσε ο «Αγαπητικός» στο συγκρότημα του Έλληνικού Λαϊκού Θεάτρου να μας παρουσιάσει ένα σκηνικό πανηγύρι πολύ εύχαριστα θεαματικό. Οι παράγοντες της επιτυχίας είναι πολλοί, και συγκεκριμένως:

1) Η σκηνοθεσία του Τάκη Μουζενίδη, που κατώρθωσε να συνταιράσει σε σύνολο άρμονικό στοιχεία έτερόκλητα.

2) Η πραγματικά γοητευτική σκηνογραφική διαρρύθμισις του χώρου από το Σπύρο Βασιλείου. Δίπλα στο πανηγύρι της μουσικής και του χορού, ώργιοζε και ή γιορτή της αισθητικής αρχιτεκτονικής γραμμής, καθώς κι' ή πιο εύτυχισμένη χρωματική διάθισις.

3) Το πρόγραμμα δεν αναφέρει τον υπεύθυνο της έιδυματολογικής επιμελείας, τον οποίο δυστυχώς, δεν μπορώ να συγχαρώ. Εκτός από τα κοστουμια των χορευτών της κ. Στράτου (που είχαν συνεπή όμοιογένεια) οι υπόλοιποι ήθοποιοί αποτελούσαν έιδυματολογικό δειγματολόγιο ποσής γωνίας της Έλληνικής... σε σημείο που ή σκηνή να θυμίζει περισσότερο Μουσείο Μπενάκη, παρά ραυελιώτικο χωριό του 1890.

4) Το μουσικό και χορευτικό συγκρότημα της κ. Ντόρας Στράτου ανέλαβε την μερίδα του λένοντος από την εύθυνη του θεώματος, και του αξίζει, κατά μεγιστο ποσοστό, ο έπαινος της επιτυχίας.

Χωρίς τους χορευτές και τους μουσικούς της κ. Στράτου, ή παράστασις του «Αγαπητικού» θα ήταν κάτι το πολύ άψυχο. Σημειώνω και την εξαιρετική επίδοσι του Μάνου Κατράκη στους λαϊκούς χορούς.

5) Η παρεμβολή στο θέαμα του Νότη Περγιάλη ως συμβολικού δασκάλου (και με κείμενα από Λόρκα, άγρίως γροίθοκοπούμενα με το κείμενο του Κορομηλά) θα μπορούσε να κριθί σταν έμπνευσις όργανικώς περιττή. Άλλο μέσα σε τούτο το θέαμα, ό,τι θεαματικό στοιχείο κι' αν εμφύλοχωρήσει, κάτι προσθέτει. Άς συγχαρησουμε, λοιπόν τον κ. Περγιάλη και τον μακαρίτη Φερνάντο Γαρθία Λόρκα.

6) Οι κυριώτεροι ήθοποιοί έδωσαν εύτυχισμένη έρμηνεια στους ρόλους τους. Πολύ εντυπωσιακός ο Κατράκης σαν ζοφερό ερωταυμένος άρχιτσέλιγγας. Ο Σταύρος Ιατρίδης (ο θυμόσαφος και γεστός λαϊκό χιούμορ γέρο-Χρόνης) είχε, και δικαίως, τη μεγαλύτερη επιτυχία. Ο Γιώργος Βλαχόπουλος πολύ γραφικός στο ρόλο του παραδόπιστου τσελιγγα. Η Νανά Παπαδοπούλου απέδωσε με δραματικότητα την πικραμένη μητέρα του Λιάκου. Τον δε Λιάκο τον ζωντάνευσε με άρεκτη δυναμικότητα ο κ. Πυρπασόπουλος. Η Δάφνη Ικούρα ξεχώρισε θετικά στο ρόλο της Κυρα-Στάθαινας, με το φυσικό και λιτό παίξιμό της. Η Άλίκη Γεωργιάλη κινήθηκε με δροσιά και εύθορμητισμό. Οι υπόλοιποι ήθοποιοί έκαναν το κατά δύναμιν.

Λοιπόν, στάνη, στρουγκα, ψησταριά, κοκορέτσι, κοπριά, δελιάσματα, φλογέρες, τσάμικος και συρτός, έρωτας θυμαρίσιος, λεβεντιά, φουστανέλλα και τσαρούχι, δασκεπεντασύλλαβος, καμπανιστός, ντέρτι και καημός, αίσθημα δοκρύδρωτο και — τέλος — εύτυχισμένο τέλος. "Όλ' αυτά έγγυώνται την επιτυχία του «Αγαπητικού της Βουκοπούλας» του Κορομηλά, του Κατράκη, του Μουζενίδη, του Σπύρου Βασιλείου και της Ντόρας Στράτου.

Μ. ΚΑΡΑΓΑΤΣΗΣ